

عنوان مقاله:

سیر استکمالی مصرع های تکراری حافظ

محل انتشار:

پژوهشنامه ادب غنایی، دوره 14، شماره 26 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

علی حیدری - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لرستان

محمد رضا حسنی جلیلیان - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لرستان

قاسم صحرايي - دانشيار گروه زبان و ادبيات فارسي دانشگاه لرستان

بهنوش رحيمي هريسي - دانشجوی دکتری گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لرستان

خلاصه مقاله:

این که شاعران برخی سروده‌های خود را تکرار کنند، امری رایج است. در اشعار حافظ نیز، هفده مصرع و یک بیت تکراری در هم ریخته، وجود دارد. به نظر می‌رسد تکرار این اشعار اتفاقی نبوده و حافظ اهدافی مشخص را پی می‌گرفته‌است. حال مساله این است که حافظ از تکرار این اشعار چه اهداف فکری و اغراض بلاغی را در نظر داشته است در این مقاله با روش تحلیلی توصیفی به این موضوع پرداخته شده‌است. تاریخ دقیق سروده‌های حافظ مشخص نیست و نمی‌توان تقدیم و تاخیر این ابیات را به صورت قطعی مشخص کرد، اما بررسی بلاغی و دقت در سیر عمودی و افقی اشعار و ابیاتی که مصراع‌های تکراری در آنها آمده، روشن می‌سازد برخی از این ابیات از دیدگاه هنری و فکری نسبت به مشابه خود تفاوت و در اغلب موارد برتری دارند. از آن‌جا که می‌دانیم خواجه اشعار خود را همواره نقد و اصلاح می‌کرده است، می‌توان حدس زد ابیاتی که از دیدگاه بلاغی و فکری پخته‌تر و غنی‌ترند و رنگ و بویی از ادب صوفیانه دارند، متاخرترند. چرخش دیدگاه هنری، بلاغی و فکری حافظ، با توجه به افزایش سن و سال، تحولات سیاسی و اجتماعی عصر او از مهم‌ترین عوامل

کلمات کلیدی:

حافظ، تضمین، مصراع‌های تکراری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/860970>

